

DORADZTWO

ROLNICZE

NR. 14

DNUTYGODNIK

15.VIII.91r.

WYDAWCA: OŚRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO W GRABANOWIE

TELEFON: BIAŁA PODLASKA 4337-92, 4338-66, 4381-98 TELEX: 863330

PROBIOTYKI FIRMY PIONEER

Ceny detaliczne

- PROBIOS zawieszina dla prosiąt
215 ml - 162.000 zł/op
- PROBIOS granulaty 2,27 kg - 62.000 zł/kg
- PROBIOS żel dla cieląt 300 g - 174.000 zł/op
- PROBIOS pulwer 2,5 kg - 62.000 zł/kg

Stosowanie

- PROBIOS zawieszina dla prosiąt
- po urodzeniu 1 porcja (2 ml)
- przy odsadzeniu 2 porcje (4 ml)

PROBIOS granulaty

- warchlaki do 18 kg - 1 kg/1000 kg paszy
- warchlaki od 18 kg - 0,5 kg/1000 kg paszy
- maciory 5 g/szt. dziennie 2 tygodnie przed i 2 tygodnie po oproszeniu jako dodatek do paszy

PROBIOS żel dla cieląt

- 5 g cielęta po urodzeniu
- 10 g na sztukę/dzień dla cieląt do 180 kg
- 15 g na sztukę/dzień dla cieląt powyżej 180 kg
- 2 dawki po 15 g/szt w ciągu tygodnia przed spodziewanym stresem

PROBIOS pulwer

- 4 g/szt/dzień rozpuszczone w mleku podawanym cielętom w ciągu pierwszych 30 dni.

Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Grabanowie informuje, że aktualne ceny pasz z fundacji EWG wynoszą:
Prestarter - 310.000,- zł/t
Superkoncentrat I - 370.000,- zł/t

PORAŻENIE POPORODOWE

Porażenie poporodowe występuje zwykle w ciągu dwu pierwszych tygodni po wycieleniu. Jest to choroba przemiany materii występująca w następstwie niedoboru wapnia lub nieprawidłowego stosunku wapnia do fosforu. Zmniejszenie zawartości wapnia w krwi związane jest z rozpoczęciem laktacji. Wydzielanie wapnia w mleko jest wówczas tak duże, że mechanizmy regulujące jego przemianę nie są w stanie zapewnić potrzebnych ilości.

Brak wapnia powoduje uszkodzenie komórek nerwowych mózgu i porażenie.

Objawy. Brak apetytu, potem często podniecenie, przestępowanie z nogi na nogę, następnie porażenie kończyn tylnych, które przechodzi wkrótce na całe ciało. Zwierzę leży bez ruchu z podciągniętymi pod tułów kończynami i głową zawieszoną na bok. Powieki nie zamykają się nawet po dotknięciu gałki ocznej, powierzchnia ciała jest chłodna, oddechy wolne i głębokie, czasem chrapliwe. Tętno często jest przyspieszone. Od początku schorzenia do zupełnego porażenia mijają niekiedy tylko dwie godziny.

W zapobieganiu postępowania wspomnianego zaburzenia w przemianie materii krów szczególnie znaczenie ma zbilansowane pod względem składników pokarmowych i mineralnych żywienie przygotowane oraz dopasowanie dawek pokarmowych do żywienia w okresie laktacji.

inż. A. Strącicka

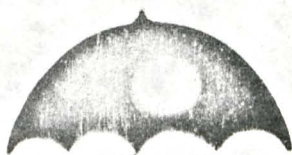
GDZIE KUPIĆ NOWY CIĄGNIK ZA STARY ?

W nawiązaniu do artykułu "Nowe zasady sprzedaży ciągników z Ursusa" z poprzedniego numeru naszej gazety, podajemy adresy najbliższych Stacji Obsługi, które prowadzą sprzedaż nowych ciągników za stare:

1. AGROMATEX ul. Karowa 5, Siedlce
tel. 24-961 Siedlce.
2. FINO ul. Rampa Brzeska 7, Chełm
tel. 55-152 Chełm.
3. Rolniczo-Handlowa Spółdzielnia Pracy
ul. Dojlidy Fabryczne 1, Białystok
tel. 41-40-75, 41-44-79 Białystok
tlx. 853394.
4. ZM "URSUS" - Fabryczny Punkt Sprzedaży
ul. Traktorzystów 10 Warszawa
tel. 647-33-48, 647-32-49 Warszawa
tlx. 817581.

Stacje te są czynne od godz. 7⁰⁰ do 15⁰⁰, jednak chcąc dokonać zakupu nowego ciągnika za stary należy zgłosić się z rana z uwagi na konieczność wyceny starego ciągnika i dopłacenia różnicy w kasie, która niekiedy może być czynna tylko do godz. 13.

A. Z. i R.

B H P

na codzień !!!

I. Ogólne zasady bezpieczeństwa i higieny pracy przy obsłudze maszyn i narzędzi rolniczych

- * bezpośrednia obsługa maszyn rolniczych może być powierzona tylko osobom zapoznanym z działaniem obsługiwanych maszyn i obowiązującymi przepisami bhp,
- * części maszyn i narzędzi rolniczych, takie jak koła pasowe, pasy, koła zębate, łańcuchy pędne, wały przekładniowe, przeguby, noże i siekacze oraz inne urządzenia i części wirujące powinny być osłonięte w sposób zapewniający bezpieczną ich obsługę,
- * regulowanie, sprawdzanie, zakładanie, zdejmowanie, smarowanie, dokonywanie napraw, czyszczenie maszyn może być wykonywane dopiero po wyłączeniu napędu i zatrzymaniu maszyny,
- * wałki przekazu mocy powinny być osłonięte na całej długości i podczas postoju maszyny winne być wyłączone,
- * przed uruchomieniem maszyny sprawdzić czy w zasięgu działania urządzeń pędnych nie przebywają ludzie lub nie znajdują się pozostawione przedmioty (klucze, młotki itp.),
- * w czasie pracy maszyny nie wolno wchodzić, schodzić, siadać, wskakiwać lub zeskakiwać z maszyny, stawać na zaczepach i ramach,
- * nie wolno przebywać między ciągnikiem a maszyną w czasie pracy agregatu a także w czasie postoju, jeżeli silnik ciągnika nie został wyłączony,
- * każda grupa polowa pracująca przy użyciu maszyn i narzędzi rolniczych powinna posiadać apteczkę pierwszej pomocy,
- * przy obsłudze maszyn nie wolno pracować w odzieży podartej lub mającej części zwisające i odstające

II. Obsługa kosiarek i wiązalek

Aby zapobiec nieszczęśliwym wypadkom lub okaleczeniom należy przestrzegać zasad następujących:

- * maszyny przed rozpoczęciem pracy muszą być dokładnie sprawdzone,
- * przyrząd tnący w czasie postoju i transportu musi być osłonięty specjalną listwą,
- * kosa winna być założona bezpośrednio przed rozpoczęciem pracy, a po jej zakończeniu natychmiast wymontowana; przechowywać i transportować kosę należy tylko w futerałach,
- * awarie w przyrządzie tnącym może usuwać tylko jedna osoba, to samo dotyczy zakładania i wyjmowania kosy,
- * ludzie pracujący na polu winni znajdować się zawsze po stronie koszonej, w bezpiecznej odległości od przejeżdżającej maszyny,
- * przed wymianą uszkodzonych bagnetów z przyrządu tnącego pozostałe należy zabezpieczyć tak, aby nie uszkodzić rąk w przypadku zerwania nakrętki,
- * pozostałe zasady podobne jak przy innych maszynach, współpracujących z ciągnikami.

inż. B. Chachulski

ROŚLINY MOTYLKOWE NA PASTWISKACH

Rośliny motylkowe w przeszłości stanowiły trwały element zbiorowisk roślinnych w wielu siedliskach łąkowych.

Wzrost nawożenia azotowego łąk i pastwisk spowodował ograniczenie występowania koniczyn w runi, a osiąganie wysokich plonów stwarzało możliwość rezygnacji z motylkowych na użytkach zielonych.

Obecnie w sytuacji znacznego wzrostu cen nawozów sztucznych rola plonotwórcza tej grupy botanicznej znów nabiera większego znaczenia.

Motylkowe dzięki współżyciu z bakteriami brodawkowymi mają możliwość korzystania z wolnego azotu glebowego. Nie potrzebują więc nawożenia azotem lub wykorzystują mineralne związki w niewielkich ilościach i tylko w niektórych okresach. Obumarłe korzenie roślin stanowią źródło azotu dla współrosnących traw. W warunkach stosowania wyższych dawek azotu następuje szybki zanik tej grupy roślin.

Z wszystkich gatunków roślin motylkowych w warunkach użytkowania pastwiskowego utrzymuje się tylko koniczyna biała oraz w znacznie mniejszym zakresie koniczyna rozdęta.

Koniczyna biała lubi glebę dobrze wilgotną, w której zachowane są korzystne warunki powietrzne, nadmierne przesuszenie gleby jest również czynnikiem ograniczającym jej występowanie.

Dodatni wpływ na plonowanie koniczyny białej wywiera nawożenie fosforem i potasem. Uważana jest za roślinę mniej wrażliwą na odczyn gleby niż koniczyna czerwona a zwłaszcza lucerna. Nadmierne zakwaszenie gleby jest jednak czynnikiem ograniczającym jej plonowanie i trwałość. Większość gleb łąkowych w Polsce można uznać za odpowiednie do utrzymania się tej rośliny w runi użytków zielonych. Konieczne jest jednak użytkowanie pastwiskowe lub częste koszenie. Jako roślina niska i światłolubna, nie znosi zbyt długo zacienienia trawami wysokimi.

Rola motylkowych, a zwłaszcza koniczyny białej w kilku latach po zasiewie mieszanki jest znaczna. Jeśli jej udział w runi przekracza 30%, zaleca się zmniejszyć nawożenie azotem. Przy zakładaniu nowych pastwisk jak również na pastwiskach trwałych do podsiewu należy używać do mieszanek nowych wysokowydajnych odmian koniczyny białej oraz gospodarować w sposób pozwalający na możliwie najdłuższe utrzymanie koniczyny w runi. Jest to szczególnie ważne, ze względu na wysoką wartość koniczyny.

Koniczyna biała zawiera około 24-26% białka ogólnego w suchej masie. Białko koniczyny jest bardziej wartościowe niż związek azotowy traw intensywnie nawożonych azotem. W ogólnej ilości azotu zawartego w koniczynie mniejszy jest udział azotanów niż w takiej samej ilości azotu w trawach nawożonych dawką 240 kg N/ha.

Zawartość włókna i związana z nią strawność zielonki kształtuje się dla poszczególnych gatunków motylkowych różnie. W roślinach takich jak lucerna i koniczyna czerwona wraz z osiąganiem dojrzałości wzrasta zawartość włókna, co wiąże się ze spadkiem strawności i wartości energetycznej. Pędy koniczyny białej nigdy nie są zbyt mocno zdrewniałe, przez co ich strawność jest zwykle dobra, stąd roślina ta jest również dobrym źródłem energii dla przeżuwaczy. Znana jest również z wysokiej zawartości składników mineralnych, a zwłaszcza wapnia, bo ma to istotne znaczenie przy wypasie krów mlecznych jak i młodzieży.

mgr inż. K. Kuresza

UPRAWNIENIA ROLNIKÓW DO ŚWIADCZEŃ SPOŁECZNYCH POZA EMERYTURĄ I RENTĄ.

Składka emerytalno-rentowa za III kwartał br. wynosi 148 750 zł, natomiast składka na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie 99 000 zł za każdą ubezpieczoną osobę. Termin płatności składek mija 31 lipca. Po opłaceniu powyższych składek rolnikowi i jego domownikom poza prawem do emerytury i renty przysługuje:

- jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu albo śmierci w skutek wypadku przy pracy rolniczej lub rolniczej choroby zawodowej,
- zasiłek chorobowy,
- zasiłek z tytułu urodzenia lub przyjęcia na wychowanie dziecka,
- zasiłek macierzyński,
- zasiłek pogrzebowy.

Jednorazowe odszkodowanie przysługuje ubezpieczonemu rolnikowi, a także osobom najbliższym ubezpieczonemu, które mu pomagają w pracach rolniczych i zostaną poszkodowane w trakcie ich wykonywania. Osoby najbliższe to: rodzice, dzieci, rodzeństwo, dzieci rodzeństwa, i powinowaci w tej samej linii lub stopniu oraz wychowankowie.

Za każdy procent - ale nie mniej niż 5 - utraty zdrowia wypłaca się odszkodowanie wynoszące 66 procent emerytury podstawowej. Wypadek śmiertelny traktuje się jako 100% utratę zdrowia. Wysokość emerytury podstawowej aktualnie wynosi 595 000 zł.

Poszkodowany nie otrzyma odszkodowania jeżeli spowodował wypadek umyślnie, wskutek rażącego niedbalstwa lub sam się do niego przyczynił będąc w stanie nietrzeźwym.

Za wypadek przy pracy rolniczej uznaje się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło na terenie gospodarstwa rolnego, które ubezpieczony prowadzi lub w którym stale pracuje albo na terenie gospodarstwa domowego związanego z tym gospodarstwem rolnym lub w drodze między mieszkaniem a gospodarstwem rolnym.

Na równi z terenem gospodarstwa rolnego traktuje się teren, na którym wykonuje się zwykłe czynności związane z prowadzeniem działalności rolniczej albo w związku z wykonywaniem tych czynności (np. załadunek nawozów mineralnych w punkcie ich sprzedaży), a także drogę do miejsca wykonywania tych czynności.

Zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który wskutek choroby jest niezdolny do pracy nieprzerwanie przez co najmniej 30 dni. Nalicza się wtedy świadczenie od pierwszego dnia choroby, nie dłużej jednak niż za 180 dni. Za każdy dzień przysługuje 1/30 emerytury podstawowej.

Z tytułu urodzenia lub przyjęcia na wychowanie dziecka do 1 roku przysługuje jednorazowy zasiłek w wysokości trzykrotnej emerytury podstawowej.

Zasiłek macierzyński jest naliczany przez 8 tygodni, w wysokości 1/30 emerytury podstawowej za każdy dzień i wypłacany łącznie z zasiłkiem z tytułu urodzenia dziecka.

Zasiłek z tytułu urodzenia dziecka i zasiłek macierzyński przysługują obojgu małżonkom jeżeli oboje są ubezpieczeni.

Zasiłek pogrzebowy w wysokości sześciokrotnej emerytury podstawowej przysługuje osobie ponoszącej koszty pogrzebu po śmierci emeryta, rencisty, osoby ubezpieczonej lub członka ich rodziny, który spełniał warunki do uzyskania renty rodzinnej. Jeżeli koszty pogrzebu poniosło kilka osób, zasiłek pogrzebowy podlega podziałowi pomiędzy te osoby proporcjonalnie do poniesionych kosztów.

Osobom podlegającym ubezpieczeniu, a także członkom ich rodzin przysługują świadczenia lecznicze i połącznicze, zaopatrzenie w leki, przedmioty ortopedyczne, protezy, środki opatrunkowe i pomocnicze, pobyt w domu opieki społecznej oraz świadczenia związane z rehabilitacją lub przekwalifikowaniem w związku z niezdolnością do pracy w gospodarstwie rolnym.

Osoby objęte systemem ubezpieczeń rolniczych mogą uzyskać zasiłki rodzinne na dzieci pozostające na utrzymaniu ubezpieczonego oraz zasiłki pielęgnacyjne na dzieci i innych członków rodziny, pozostających na utrzymaniu ubezpieczonego i wymagających szczególnej opieki. Zasiłek na dzieci przysługuje w tych przypadkach, kiedy kwota podatku rolnego z gospodarstwa podzielona przez liczbę osób w rodzinie nie przekracza stawki podstawowej z 1 ha przeliczeniowego. Zasiłek ten wynosi 8% przeciętnej płacy krajowej (obecnie 133000zł).

Wszystkie przedstawia o świadczenia przyznawane są na wniosek osoby zainteresowanej, nie z urzędu.

Aby je uzyskać należy złożyć wniosek we właściwym urzędzie gminy.

Szczegółowe dane na temat ubezpieczenia społecznego rolników zamieszczone są w Dzienniku Ustaw Nr 7 z dnia 1991.01.26. A.Z. i R.J.

CZYNNIKI WPLYWAJĄCE NA JAKOŚĆ SUROWCA RZEZNEGO

Działania hodowców trzody chlewnej i przemysłu mięsnego muszą iść w kierunku dostosowania naszego żywca rzeźnego do wymogów stawianych obecnie przez rynek krajów EWG. Wiąże się to ze zwiększeniem mięsności całej tuszy i zmniejszeniem otłuszczenia. Ponieważ na umięśnienie tuszy wpływają również czynniki dziedziczne, praca nad umocnieniem tej cechy zależna jest od uszlachetniania zwierząt w stadach zarodowych. Do typowych ras mięsnych występujących na naszym terenie należą rasy: wielka biała polska i polska biała zwisłoucha oraz ich mieszańce. Przemysł mięsny niechętnie widzi mieszańce tych ras z rasą duroc, ze względu na zwiększony nakład pracy przy usuwaniu szczeciny - gęściejszej, twardszej i głębiej wrastającej w skórę. W przyszłości sprzedaż przetłuszczonego żywca będzie kłopotliwa i nieopłacalna. Należy więc doskonalić zwierzęta w celu zwiększenia mięsności tuszy, zwiększenia tempa wzrostu, lepszego wykorzystania paszy i poprawy zdrowotności. Oprócz czynników genetycznych na jakość surowca rzeźnego wywierają wpływ także czynniki jak wiek, masa ciała, sposób żywienia, płęć i warunki utrzymania. U wszystkich świń występuje moment, kiedy przyrost tłuszczu przewyższa przyrost mięsa w tuszy. U rasy puławskiej moment ten występuje wcześniej niż u ras białych, co tłumaczy wyższe otłuszczenie rasy puławskiej. Należy również pamiętać, że im wyższa jest przedubojowa masa ciała, tym wyższe jest otłuszczenie tuszy. Optymalną wagą uboju świń ras białych jest 100-130 kg. Żywienie tuczników powinno być umiarkowane przez cały okres tuczu, zgodne z normami, co pozwala uzyskać właściwe przyrostyienne masy ciała i dobre dla przemysłu mięso. Łoski dają mięso mniej otłuszczone, co wiąże się z trzebieniem knurków. Wskazane jest również aby tuczniki miały zapewniony ruch na świeżym powietrzu, gdyż przy takim systemie utrzymania otłuszczenia jest mniejsze, niż przy przebywaniu przez cały okres tuczu w chlewni i bez ruchu.

mgr inż. Cz. Mirczewska

OCHRONA OGÓRKA PRZED CHOROBYMI

Do najgroźniejszych chorób ogórka należą: kanciasta plamistość liści, alternarioza i mączniak rzekomy.

Kanciasta plamistość liści i alternarioza występują głównie w początkowej fazie wzrostu ogórków. Choroby te zwalczamy jedynie z chwilą wystąpienia objawów chorobowych. Oprysk przeciwko kancistej plamistości liści wykonujemy preparatem Miedzian 50 2 razy co 7-10 dni w standardowych dawkach. W celu zwiększenia skuteczności zabiegu do cieczy roboczej dodajemy zwilżacz. Natomiast w przypadku wystąpienia objawów alternariozy bardziej odpowiednim preparatem będzie Bravo 500 używany kilkakrotnie co 7-10 dni.

Druga najważniejsza faza ochrony ogórka to okres od wystąpienia pierwszego zagrożenia mączniakiem rzekowym. Wszystkie dotąd zarejestrowane preparaty, także o działaniu systemicznym, są aktualnie zalecane tylko do zabiegów ochronnych. Brak skutecznych opryskiwań interwencyjnych bardzo utrudnia zwalczanie mączniaka rzekomego. Dlatego też należy cały wysiłek skupić na ochronie przed zakażeniem. Preparaty zalecane do ochrony ogórka przed mączniakiem to: Dithane M-45, Bravo 500, Aliette 80WP, Sandofan Menco i Ridomil MZ 58WP. Jednakże ostatnio opinie na temat skuteczności preparatów z grupy Ridomilu i Sandofanu są kontrowersyjne. Stwierdzono bowiem liczne przypadki nieskuteczności tych fungicydów.

W Oddziale COBRO w Nowym Sączu opracowano następujący schemat ochrony ogórków polowych przed chorobami:

1. Pierwszy zabieg Miedzianem w chwili, gdy rośliny mają 2-5 liści (głównie na kanciastą plamistość liści ogórka)
2. W dniach 25-30 czerwca pierwszy zabieg fungicydem Bravo 500
3. Po 7-10 dniach pierwsze opryskiwanie preparatem Aliette
4. Do następnych zabiegów przemienne Bravo lub Aliette, przy przestrzeganiu karencji (dla obu środków wynosi ona 3 dni). Zwykle potrzebne jest 7-8 zabiegów
5. Preparat Aliette nie powinien być używany więcej niż 3-krotnie
6. Przewidując przedłużenie ochrony na wrzesień proponowano zamiast Aliette stosować Dithane M-45

mgr inż. L. Grodzicki

FUNDACJE DZIAŁAJĄCE W RESORCIE ROLNICTWA I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ

FUNDACJA "POMOC RODZINIE WIEJSKIEJ" - powstała z inicjatywy Krajowego Związku Rolników, Kołek i Organizacji Rolniczych w Warszawie.

Do jej zadań należy przede wszystkim: udzielanie pomocy rodzinom wiejskim poprzez podejmowanie działań na rzecz poprawy warunków pracy i ochrony zdrowia rodzin wiejskich, pomoc w wychowaniu, kształceniu i organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży, poprawy warunków socjalno-bytowych rodzin wiejskich. Fundacja podejmuje też działalność na rzecz ochrony środowiska naturalnego. Gromadzi środki finansowe i materialne, inicjuje i organizuje konkursy, pokazy, wystawy, publikacje. Prowadzi działalność gospodarczą w kraju i za granicą. Organem nadzorującym jest Departament Spraw Społeczno-Zawodowych i Socjalnych.

Adres Fundacji: 00-950 Warszawa, ul. Szkolna 2/4.
A.Z. i R.J.

WGD informuje - radzi

DŻEM AGRESTOWY

Dojrzałe owoce odłożyć, a niedojrzałe - po umyciu i usunięciu szypułek - zagotować, zmiksować, przetrzeć przez sito i w emaliowanym dość płaskim naczyniu przesypać cukrem (25-45 proc). Zagotować, zdjąć szumowiny, zagęścić na ogniu. Dopiero teraz dodać umyte obrane i osączone agrest, Dżem powinien tak zgęstnieć, aby jego kropla spuszczone na zimny talerzyk nie rozlewała się. Wtedy gorący przełożyć do gorących słoików, prawie je wypełniając. Natychmiast zamknąć i schować "pod koc" (sucha pasteryzacja).

PRZECIER AGRESTOWY

Agrest (nie trzeba obcinać końców) umyty i osączony podgrzać z minimalną ilością wody (nalać jej tylko tyle, aby się owoce nie przypaliły), aż popęka i puści sok. Następnie zmiksować, przelać przez sito, lekko przecierając. Pozostałe pestki i skórki odrzucić, przecier podgrzać do wrzenia, ewentualnie osłodzić do smaku (choć można też przechować bez cukru) i gorący wlewać do wyparzonych, gorących butelek, przez wyparzony lejek, wypełniając je całkowicie, zamknąć i schować pod koc. Można też wypełnić butelki na 2 palce poniżej brzegu i pasteryzować: mniejsze naczynia - 10 min., a większe - do 20 min. Nakrętki butelek muszą się, naturalnie, zassać. Po pasteryzacji odwracać je do góry dnem i szybko studzić. W ten sposób otrzymany gęsty przecier może nam zimą służyć do sporządzania kisielei, cockailów itp.

NEKTAR AGRESTOWY

Jeśli do - przyrządzonego według powyższego przepisu - przeciera dodać więcej wody i cukru, zagotować i na gorąco napełnić butelki, otrzymamy tzw. nektar. Ochłodzony jest doskonałym napojem orzeźwiającym. Cukru dodaje się do smaku. Nektar można robić z dojrzałego agrestu i wtedy wymaga minimalnego dodatku cukru, przyrządzany z niedojrzałych owoców - będzie wymagał więcej cukru. Dobrze jest też dodać w czasie podgrzewania jakiegokolwiek aromatu, np. skórki cytrynowej lub pomarańczowej albo wanilii. Potem też dodatki się usuwa.

KONFITURY Z CZEREŚNI

Czereśnie umyć, usunąć ogonki i pestki. Przygotować syrop z cukru i wody (na 1 kg owoców - 85 dag cukru i 1 szklanka wody). Gdy zgęstnieje i będzie lśniący, wrzucić owoce i gotować przez ok. 20 min., wciąż poruszając naczyniem. Konfitury będą gotowe, gdy kropla soku wylana na zimny talerzyk nie rozplywa się. Przełożyć gotowy przetwór do słoików, zamykać i "pod koc".

UWAGA! ODR w Grabanowie informuje, że Państwowy Ośrodek Maszynowy w Zmigrodzie k/Wrocławia oferuje do sprzedaży opryskiwacze ciągnikowe typu "Termit" ze zbiornikiem 400 l w cenie 9,4 mln zł za szt. Przy zamówieniach powyżej 5 szt., opryskiwacze POM dowozi własnym transportem oraz zapewnia serwis gwarancyjny i pogwarancyjny.
Tel. 30-95, 30-96 Zmigrod k/Wrocławia
tfx. 0712578.

A.Z. i R.J.

Kierownictwo Redakcji: inż. B. Chachulski

Zespół Autorski: Specjaliści Ośrodka Doradztwa Rolniczego

Opracowanie graficzne: K. Olichwierowicz

Druk: K. Olichwierowicz, M. Zając

Do użytku wewnętrznego ***** Do użytku wewnętrznego